

דעת פאליטישער מאמענט

דער אויסנאנגע פון די שטאָט-ראַט-וּאַהְלָעָן אֵין פֿרָאַנְקָרִיךְ. — די רֻפָּאַרְאַצְיָע-סָאנְפָּעָרָעָן. —
מוסאָלָיָן מַאֲכָת קָלָיעָ...

בצ' ווי ייכאָן, אָן דאָרֶס ווּסְפַּעֲנָדְגִּיד פָּאָרֶט | אָרְכִּיִּים אָפְּלָגָן לְיִם ווּאָלְבָּאָן בֵּי אַיְירָאָפְּלָאָן

דער הערשער פֿרַן מְזֻרָה הִ אַינְטַעַרְעַסְאַנְטָעַ פֿעֲרָנָגָנָגָנְהִיִּיטַ פֿויַ מְוֹסְטָאָפָאַ קְעַמָּאָלַ פֿאַשָּׁאַ

100 מיליאן דעפיעציט

דער רעוזוֹלטָטָט פון אונזער האנדעלס-אוּזן
וואַן מיט אוַיסלְאָנד פֿאָרֶן הוֹדֶש אַפְּרִיל האָט זֶה
אוֹרוֹיגָנָשׁעָטָלָט מיט אַדְּשִׁיכְּזָת פון האנדעלס
בִּילָּוּנס פֿוֹן אַיבְּרָר הַנְּגַדְּפָרֶט מִילְּיאָן זֶלְאָטִי
סְפָּרָשׁוֹתָהָת זֶה, אָז אַפְּעָדִיטָעָנדָךְ דַּפְּצִיכְּ
הָאָט פְּרָוִיטָנָדְרָעָפָּעָן אַפְּעָמְרָדְהִיגְוָן אֵין די הָאָ
דָּעָלָס אֲוֹן אַינְדּוֹסְטְּרִיעַ-קְרִיּוּזָן.
די קְרִיּוּזָן, וּוּלְכָעַ קַוְעַן מִים רָאֹז בְּרִיל
אוֹיְפִּיךְ דָּעַם לְעַבְעָן גַּעֲבָעַן בְּסַרְוָהִינְגְּנָדָע עַדְלְעָטוֹר
בְּגָן, אָז די הַוִּיכְּבָּעָא צִיפְּרָר פֿוֹן האנדעלס-בִּילָּוּ
איַז נָאָר אַפְּאָרָא בְּעַרְגָּעָה העַנְדָּע זֶה, מְפָרְטִימְטָ
דּוּרְמִיטָּן, וְזֹא אֵין צִוְּמָנָה האָגָּנָג מִיט דָּפְּרָאָגְּבָּ
מִינְיָנָר אַוְיסְטָהָלָגָן אֵין פְּזִיזְוָן הָאָט מעָן
אוַיסְלְאָנד גַּבְּדָעָנָט פִּילְ כְּחָרוֹזָת, וּוַיְסִמְצָר עַרְקְלָעָר
זֶה דָּעָר עַקְסָאָרטָהָאָט הָאָט זֶה פְּעַרְקְלָעָנוּרטָ צַוְּ

נישט געכיקט דערזיף, זונען, ווי מ'שמעג אבער אין די ווינקעלען, אין ווי ס'האט בפער גושרבען דער "גאנש פושען אנד" די רענירזונט קרייזען פכל נישט בעזען ציגעראיט אויך ק רענולטאט אין בילענס פארץ חורש אפריל. די האנדעלט. אין אידזוטרטע. קרייזען זונען שווין לאנג בעזארגט צפלייב דעם אלץ נישט-נאכל ענדפֿן דעפֿיציט. אין האנדעלט - בילענס. אַבָּן די רענירזונט-קרייזען האט מען געדאָרט זיין ציטען אין האנדעלט בילענס זונען שווין קראניס אין יאָהָר 1927 האט דער דעפֿיציט בעטראָפֿן 381 מליאָן זלאָטס, אין יאָהָר 1929 – 33 מליאָן זל. אין יאָהָר 1929 זונען די דעפֿיציט געוווען פֿאָלְגַּעֲדָךְ : אין יאנדר 79.018.000 ז אין פֿאָבְּרוֹאָר – 0.00.96.562. אַין מפֿרְץ 71.763.000 אין די דאָוִיגַּע בעדיניגגען דאָרָף די רע דונגע זיין צונצורייט אָז-ה ווֹרטַע דעפֿיציטען אָז-יבָּפְּ ס'איָן אָז-וָיָּה, ווי די ציטוֹבָגָען שרייבען, די רענירזונג האט זיך נישט געריכט אָז-אָז ד סִיבִּיט אין אָפְּרֵךְ אַין אָסִימָן, אָז די גענשעפה שען קומען פֿאָר די וְגַרְיוֹנָג – קרייזען אָהָן ש פֿאָרְבְּעַרְיַיטַג זיך אָקָעַנְגַּזְשַׁטְּפָלָעַן.

ס'אייז קראַ בֵּי רעד דָּזָינְגֶּר גַּלְעָנְגָנְהָרָא
אוֹפִּינְמָעָרְקוֹזִים אוֹ מָכְעָן אֹזְיף דָּעָר מִינְגָּן פָּן
וּלְדָרְטָשָׁאָפְּטָלִיכָּע קְרִיוּעָן אַין הָעָם דָּזָינְגֶּר עֲנָן
רָעָר בְּעַרְיכָּת פָּארִין יְאָהָר 1928 פָּן צָעַנְטָרָאַל
פְּזִילְישָׁעַן אַינְדוּסְטְּרִיְּפָּרָאָגָּר פָּאָר בְּעַרְגְּנָאַגְּבָּה
סְטָרִי, הָאנְדָּרָעָל אָזְן פְּינְאָנְסָעַן בְּעַטְאָנְטָן, אַזְּ רָעָר פָּרָה
לְשָׁעָר הָאנְדָּרָעָל-בִּילָּאָגָּן הָאָט אַרְזִיסְגָּרְזָפָּעָן
נְאָנְגָּנְשָׁעַן יְאָהָר הַיְּ גְּרָעָסְטָעַן בְּעַאְגְּרָהִינוּגָּן, רָעָר דָּעָעָ
צִיט אַזְּ אַין גְּרָעָסְטָעַן טַיְּל גְּדָרָעָקָט גַּעְוָאָרָעָשׂ דָּוָה
סְחָוָרְהָדְקָרָעְרָעָשׂ אַזְּ קְרוּזְטָעְרָכְרָיְנָעַן נְעַלְדָּקְרָעָנָה
דִּיטָּעָן, אַזְּאָאָ לְאָנָעָ קָעָן אָבָעָר לְאָנָגָן נִישְׁתָּאָנְהָאָלָטָן
אַזְּ דָּא שְׁתָעָקָט דָּעָר אַנְחָזָבָּיְ פָּן דָּעָר קְרוּזְסְ-דָּנְ
פְּאָהָהָרָה. דָּעָר דָּזָינְגֶּר בְּעַרְיכָּת וְאַגְּטָן וּוּוִיטָּעָר : "דִּי עָזָבָן
דָּעָרְזָגָן פָּן" דָּעָר אַרְזִיסְפָּהָרְדִּסְטְּרוּקָטָר לְאָזְטָן זָה
נִישְׁתָּאָרְעָלְיוּרָעָן אַזְּ אַיְזָן אַזְּעָנְגָּבָּלָקָן, אַזְּ רָעְרִיבָּעָן
אַזְּ אַיְצָטָן גּוֹזְטָן, הַיְּלָגָנָעָ פְּעָרְלָאָגָּטָן דָּאָס דָּזָרְבָּעָן
אַזְּ אַיְצָטָן כָּרוּיְ דָּעָר הָאנְדָּרָעָל-בִּילָּאָגָּן וְאַל וּוּרָעָן אַקְטָמָן
— טִילְחוּיוֹן צָו בְּעַגְרָעְנִיצְעָן דָּעָם אַרְיִינְפָּאָהָרָה.

מִרְ וַיָּלֶן נִשְׁתַּחֲוֵד אֶפְשָׁאָצָעַן, אֹזִיף וַיְפִיל
עַצָּה פָּז דַּי אַינְרוֹסְטְּרִיעַלְעַר אַי אָאָרְעַלְעַל אָזָן אַנְגָּ
עַנְטְּשָׁפְּרַעְכְּנֶרְדָּע, עַרְנְפְּאַלְמָם, וַיְיַסְּעֵן טַהָּר, אָז
עַגְּנִירְגָּנָג אַרְבִּיטְרַעְוַיְל אַזְיָק אַזְיָק דַּעַר הַיּוֹבָ
אַז אָפְּסַטְנְּעַשְׁתְּעַלְט אָז אֹזִיף אָלְעַגְּנָרְעַצְיָה

אויסנער בענטען פלאן.
אונגער אינטרארי בעויזט אלע שאגסוי
בליכזשטעלען דעם האנדראעלס-ביבאנם, מידארף נא
דרעסער מאכען זיין קאנקערען-פעהיגקייטען דאס
קען געטען זערען קורס-כל דורך ערטיילען די בו
טינגע פינאנציילען מיטלען או קראערירערן דעם עקס
פראט. עם האנדראעלט זיך נאר אין די קראעריט
קאנקערען און נישט און דער סחוור-קאנקערען
שי וענען פערהאָן די דאָזונע מיטלען? צי זעליל
ווי אין דער נאָהענטטער ציט געפונען זערען? אַן?

דעם קומט אויס אַז צוּפְּלָעָן.
 יערענפֿאלס מֶאֱרָעָן אַבְּעָרָן דִּי פָּאַקְטָעָן נֵישׁ
 טְרָעָפָעָן דִּי רְעַנְזָנְגָנְסְ-קְרִיּוֹעָן אָמְגָעִירִיכְטֻרְהִיאִים
 מְדָאָרָף וַיַּיְן פָּאַרְבָּעָרִיטָה אָוִיףָה נְרוּסָעָן הַאנְרָעָלָםָה
 דְּעַפְּטִיכְתָּעָן אַיזָּן דִּי דְּעַגְּרוֹןָן דָּאָרָף אֲגָנְגָהָמָהָן אַגְּנָעָם
 נְזִיעָם אַזְּנָעָם צְלָבָעָוָאָזָטָעָן פְּלָאָן וַיַּיְזַיְּדָה דִּי לְאַנְגָּזָה
 אָזְיָב נִישְׁתַּחַת גַּעַזְנָדָסְמָאָכָעָן אַינְגָּנָאָקָעָן, לְכָל הַפְּחוֹתָה
 אַז צֹו פָּעָרְבָּעָסְעָרָן.

וְרִנֵּעֶר פָּאשִׁימָתוֹ סְטוּרָאשָׁע מִיטְפָּאגרָאמָעַן אֹוִיךְ יְזָדָעַן

אָנָצִיאַלְדָּעַכְּרָטִישׁ אַרְגָּנְזִירָטֶשׁ הָתֶם אֹוֵף מִסְצָ'
עַן אָזְן דִּי צִימָנָגָעַן גַּעֲנְסְפָּעָרֶט אֹוֵף דִּי סְמָד
אַפְּלִיעָם אָזְן דָּרָאָהָגָעַן פָּגָע רָעַם פָּאַשִּׁיסְטָמָעַדְפִּיהָעָר
טַבְּיָעַבְּלָעַ סִיטַּשְׁפָּאָס אָזְן פָּעָרָאָכָּזָגָן ! לָא מְרוֹבְּשָׁךְ
לָא מְעוֹקָצְךְ — מְוִיר וַיְלָעַן נִשְׁתָּחָרְתָּן אָזְן
וַיְוַרְחַלְעַן נִשְׁתָּחָרְתָּן דִּיןְנִיסְפָּט ! מְוִיר וַיְלָעַן נִשְׁתָּחָרְתָּן
אַשְׁסִיתְשָׁעַ "טוֹבָזָה" אָזְן כִּידְשָׁרָעָקָעַן וַיְקַרְבָּן !
אָרָר דִּי דָּרָאָהָגָעַן !

האבען די יידען גענטגערט : ר' פאשיס
טען מענען ויד יא אפואגנען אדרער נוישט אפואגנען פא
אנטיסיטיטום, דאס איזו זיער ואה, אבער טיר
וירען ווענען טרייעס אַפְּצִיאַלְדָּעָמָקָרָאַטָּעָן אָזְן מֵיד
אעללאו דאס איזיך בליבען. און עס קאָן קיז מינרכֶ
טער צווייפעל נישט זיין, איז דיו ווינער יודישע בער
פעילערונגונג וועט בי ד נײַיע וואַהלוּעַן זיַּבְּיוּ זִיכְּם
אַפְּנַעַבְּעַן ווֹעֲרַע שְׁטִיכְּעַן פָּאָר דִּי סְּפְּצִיאַלְדָּעָמָקָרָאַטָּעָן
קְרָאַטָּעָן, זוֹאָס רָאַרְדָּר אַיז שָׂאָן אָזְן פָּאַרְאָוִים גַּעַן
וּכְרָעָט דָּעָר סְּפְּצִיאַלְדָּעָמָקָרָאַטָּעָן זִיג אַיז זַיְעַן.
אוֹף זיַּוְוִיט דִּי אִינְטְּרָעָסָעָן פָּוֹן דִּי ווּינְגָעָר
וּרְעַן וּנְעַן פָּעָרְקִינְפֶּט מִיט דִּי סְּפְּצִיאַלְדָּעָמָקָרָאַטָּעָן
טען קאָן דְּנַעַן דָּעָר פָּאָקָט, זוֹאָס אַיז עַרְשְׁתָּעָן ווּינְגָעָר
לִסְּטְּרוּקָט, וּלְכָעֵר אַיז בְּעוֹאוֹינְטָן פָּוֹן סָאָטָעָן מֵר
טַּעַלְדְּרִיכָּעָד אַרְיָשָׁע בְּיַּעַנְסְּלִיטָס וּוּרְטָס בִּי דִי ו֊אַהֲלָעָן
געַהֲלָלָט אַטָּא בּוֹעֵר אַלְמָן וּירְהֻפּוּטְרָהָעָר זָם
פָּאַרְלָאַמְּעָנָט !

זוניריען מיט וואפען די שטאט ראי זועט די נרא-
גע טאיירומעט פון דער בעפעלקערונג מיט האָ-
צע און האָנֶר פערטיריגען די סַאַצִּיאָלְדֻרְעָמָךְ-
ראָט שַׁאֲכָתָן. רַאֲסָם זַוְיַּעַן דִּי פַּאַשִּׁיסְטָן אָן זַיִּ-
וַיְוַיְסָעַן אָזֵיךְ אָנוֹ אָאוֹ אָקָטָה אָנוֹ פָּאָר וַיְיַעַרְהַרְלָהָ-
לִיבְּטָן נִישְׁטָמָה כְּהָרָה וַיְאַגְּזַשְׁוַיְתָּעָקָעָן די בעפֿעָלְ-
קָוְרִינְגָּן מִסְּפָּרְשִׁירְגָּעָן סְפָּרְאַשְׁוְנָקָעָן, צַיְּהָלָ-
פָּעָן דָּרָר רַעַנְיוֹרָגָן צַיְּסַאֲכָעָן גַּיְעָן וַיְאַהֲלָ-
עָן בַּיִּ-
וְאַהֲלָעָן מִסְּפָּרְשִׁידָעָן, "רַעַנְאַקְרָאַטִּישָׁע", סִיטָּ-
לָעָן צַיְּצַבְּרָעָכָן די סַאֲכָתָן פָּוֹן דִּי סַאַצִּיאָלְדֻרְעָמָךְ-
ראָט. בַּיִּ אָעוֹלְכָעָן וְאַהֲלָעָן רַעַנְקָעָן די פַּאַשִּׁיסְטָן,
זַוְלָעָן די סַאַצִּיאָלְדֻרְעָמָךְ-רָאַטָּן הָאָפָעָן אַ-
נְוָרָלָאָ-
גָּעָן, אָזְן דָּאָן חָעֵט שָׂוֹץ לִיכְתָּבָן זַיִּן צַיְּ-
פָּעַרְנָהָמָעָן.
די זַיְעָנָר שַׁטָּאָט-פָּעַרְאָוְלָטָאנְגָּן.

(א ברייף פון וויען)
ועלכטער שטילר אין, און דער פאשיס-
טען ערקלעהרגנונג צו די יונגען האט געטאנט ווינע
דרענ侃ן, או יונגען וועלגען צוליב רער ערקלעהרגנונג געהן
באי די זאגהלאן שטיטמען פאר די אנטיסעמיטישע באָר
טייען. עם איז נלייך קלאָר געווערטען און אונטער די
פארניינשאָפְּלִיכְעַד" ערקלעהרגנונג צו די יונגען
שטיטמען נאָך עפֿעַם אַגְּהַרְשַׁתְּ� וַיְהִי בְּלוֹיעַ פְּרִינְדֶּר
שְׂאָפְּטָן".
זאגהלאן דישוראות פון די ראיינע ערקלעהרגן-
גען האט סין רײַטְלִיךְ געקאנט אַרְוִיסְלָעָוָן סְטָרָאָט
שְׂוִינְקָעָם פון אַ נָּאָגָן בְּעַשְׁתִּימְטָעָן כְּאַרְאָקְטָעָר: פָּאָר
שייטישע פְּאָגְרָאָמָעָן.
עם ראיינרעטל ווֹר געמליך איז פְּאָלְעָנְרָעָע: דִּי פְּאָשִׁיטָעָן האבען זיך לעטטענס אַיְבָּרְצִינְט
או מיט נוֹאָלְדְ-מְטָלָעָן וועלגען זיך ווֹיזען קִינְבָּאָל גְּשָׁט
איינגעעהטמען. די גְּרוֹיסְעַס פְּאָצְיאָרִיטָעָט פון דָּרָע ווַיְגַעֲנָר
בעעלקלעהרגן איז סְאָצְיאָלְסְטִישָׁן גְּשָׁטִיטָמָט אַיז אַיז
זעהָר צְפָרִיהָרָעָן מיט דָּרָע אַיְצְטִיגְנָר סְאָצְיאָלְדָּרָעָמָּאָר
קרָאָטִישָׁר שְׂטָאָטְפְּרָוָאָלְטוֹגָן, ווֹאָס האט גַּעַד
שְׂאָפְּעָן אַרְבִּיטִים, בְּרוֹיטָן נוֹצְלִיכָּע אַינְסְטִיטְעָזִים
פָּאָר רָע בעעלקלעהרגן.
אוֹוֵב עַמְּ וְאַל וְיךָ די פְּאָשִׁיטָעָן גְּלוֹסְטָעָן אַנְ-

זו זאנט פטען אַ צערטעל? היט סייד נאָט
פָּוֹן מִינְגַּע פְּרִיזֶה, פָּוֹן דֵּי פְּיִינֶר וְעַל אַיךְ יָד שָׂאֵךְ
אלְיוֹן הַיסְּטָנוּ —
די וְעַנְגָּר יְוִירְשָׁע בְּעַמְּדָעַקְעָרְזָגָן אַיזְוַעֲמָנֶס
אַיבְּעַרְאָשָׁם גַּעַזְעָרָעַן מִתְּ נִיעַ "פְּרִיזֶה", מִתְּ מִעַד
גַּעַם סָאָרֶט פְּרִיזֶה, חַעַלְכָּע שְׂטָרָעָקָעַן אֹוִים אַ וְחַאַטָּר
אַיךְ צָו בְּעַרְסָיכָעַן אָזְן הַאַלְלָטָעַן אָזְן דָּרָע אַטְבָּעַר הַאַגְּדָה
פְּעַרְשָׁטָעַטָּם אַ מְעַסְעַר אַונְטָעַר דָּרָע פְּאָלָע.
וְעַרְ וְעַנְגָּר דָּאָס דֵּי נִיעַ "פְּרִיזֶה" פָּוֹן דֵּי חַדְּ-
גַּעַר יְוִרְעָן? נִשְׁתְּ קִין אַנְטָרָעַר וְיָד גַּעַזְעָנָעַן אַלְ-
טָע בְּעַקְאָנָטָע, דֵּי פְּאַשִּׁיסְטָעַן אָזְן אַגְּטִיסְעָטָעַן!
דָּרָע פְּיִיחָרָעַ פָּוֹן דֵּי עַסְטָרְכִּיכְשָׁע "הַיְּמוּעוֹרָה"
פְּאַשִּׁיסְטָעַן, בְּגַנְדָּסְפִּיהְתָּהָרָה, קָאָרֶל שְׁטִיבָלָעַ דָּאָטְצָזָע
גַּעַשְׁקָטָעַן צָו דָּרָע יְוִרְשָׁדְקָאַפְּטִיכְלִיסְטִישָׁר צְוִינְגָּר צִידָ-
טוֹגָגָן, "גַּיְעַס וְעַנְגָּר וְשָׁוּרָגָאַל" אַגְּנָיָרְטִיקָעַל מִתְּ
עַרְקָלָעַהָרָגָנָעַן וְעַנְגָּרַן דָּרָע שְׁטָעַלְגָּן פָּוֹן דֵּי אַנְטָסָע
מִיטִּישָׁע, "הַיְּמוּעוֹרָה"-פְּאַשִּׁיסְטָעַן צָו דֵּי יְוִרְעָן.
שָׁזָן דָּרָע אַוְמְשָׁטָנָר אַלְיָוָן, צָו דֵּי אַגְּטִיסְעָטָי
טִישָׁע פְּאַשִּׁיסְטָעַן קָוָמָעַן צָו דֵּי יְוִרְעָן מִתְּ עַרְקָלָעָרָג
בְּעַן אָזְן פְּאַרְשָׁלָאַנְגָּעַן אַיזְוַעֲמָנֶס אַזְוַעֲמָנֶס אַבְּעַרְאָשָׁוָגָן.
דָּרָע פְּאַשִּׁיסְטָעַדְפִּיהְרָעַ שְׁטִיבָלָעַ האָטָם וְזָרָגְנָעַן
לְאַגְּגָן גַּעַזְעָנָרטָם צָו יְעַנְעַם קְלִינְגָּעַם הַיְּפָעָלָעַ וְוִינְגָּר אַזְוַיְ-
שָׁעָ קְאַפְּטִיכְלִיסְטָעַן גַּוְמָעַן אַזְוַעֲמָנָגָטָעַן וְעַלְמָעַן גַּרְ-
בְּעַן סִידְיוֹ גְּרוֹיסָעַ סְוּמָעַן גַּעַלְדָּן צָו דֵּי פְּאַשִּׁיסְטָעַן כְּדֵי
צָו פְּעַרְנִיכָּטָעַן דֵּי מְאַכְּטָמָן יְוִרְשָׁעַ נִעְלָדָן צָו דֵּי סְאַצְּיָּאַלְדָּרָמָאַקָּרָאָ-
טָעַן. פְּאָרָיְגָּעַן יְוִרְשָׁעַ קְאַפְּטִיכְלִיסְטָעַן אַיזְוַעֲמָנֶס
הַזְּיפְּטָמָן קִין "יְוֻרְעַמְּרָגָעָן" נִשְׁמָטָא. זָי זְיַעַן אַיזְוַעֲמָנֶס
עַרְעַץ פְּאַלְאָצָעַן וְוִילָםָן, לְוָקְסָסְדָּרְלָעָצָעָר אָזְן שְׂרָעָקָעַן
וְזָרָגְנָעַן פְּאַר פְּאַשִּׁיסְטָעַשְׁע שְׁלָעָנְרָעִיאָן אָזְן פְּאַר

**ר' בעפערן גאנטס פאל
די ספערן איז אונט מליארדען קינדער אין די וויגען**

שיפערען איז פערדען די נפקא טנה, זאמס די ער
שטע קענען פאלען אומטא-פערעליך, בעה דר צהיר
טע — דר שטערבליךקייט — האבען און דיטשלאנד
רענרגרייכט אַז מינימום, אונגעער וועלכען זי' קענען
בי' היינטיגען מזכב פון וויסענשאפט, היינטיגען און
סאיציאלע פערארונג נישט פאלען. 3
ווער קען אלילא ערוב זיון פאר אַז וויםעריגער
וירורה פון דער בעפעלקלערונג אַפְּלוֹ אָונְגְּשֶׁעָרְן טר
נימום פון שטערבליךקייט? אַזוי זו יראם איז שין
דער פאל און אַינְגַּעַן גְּרוֹסָע שטעת, למשל, בע-
ליין, נאך מיט 25 יאהור צוֹרָק איזו דער וואקס
פון דער בעפעלקלערונג געצען צוֹזִי סְפָּלָן גְּרָסָעָר
זי איזט. דער טעטפאָן פון דער זיריה איז אַס
אַשְׁנָלְעָדָר זי אַז פָּרָאנְקָרִיָּה.
די דְּאוֹיְנָעָרָה שְׂרִיחֵינָגָן האָט אַרְיוֹסְנוּרָזְפָּעָן נְרוֹיָ
סָע בְּאַנְגָּוָהָזָהָגָן נִשְׁתָּמָע בְּלִיּוֹ אַז דָּעָר פְּרָעָם,
עַקְּאַנְגָּאַמְּשָׁעָן, היינְגִּיסְטָעָן גְּעַלְעָרְגָּנָטָע האָבען זי
אַגְּנָהְזָהָבָעָן עֲרָגְמָט מִיט דָּעָר פָּרָאנָע זֶוּ בעשָׁעָפָט
געַן. פָּאָר דִּי רְיִתְשָׁעָן נַאֲצָרָנָאַלְשָׁאַזְוִינָסְטָעָן אַז
דָּעָר דָּאָגָוָעָר פָּאָקָט גְּעַקְּבָּעָן זֶוּ אַז דָּזְנָעָר פון לְזִוְּנָה
טָעָרָעָן הִימָּעָל. סְפִּיטִיטָש דִּי יוֹגָעָן, קְרָעָפָטָעָן גְּרָמָטָ
בְּעַן גְּלִילְעָן זיְד אֹזִים מִיט דִּי דָּעַגְּנָעָרִיטָע אַזְלָעָן.
די נַאֲגָעָז רָאַסְעַדְתָּעָאַרָּעָ, זֶוּאָס וּוּרְטָט מִיט אַזְאָ
פְּלִים פָּרָשָׁרִיטִים דָּזְרָק דִּי האַקְעָנְקְרִיבָעָר, נְהָתָם
קָאָפָטָן, אַבְּעָר גְּלִיכְצִיטִיגָּן האָבען זי אַזְפָּעָהָיְעָבָן
אַנְאַלָּאָרָם גַּשְׁרִי זֶוּנָעָוּ דָּעָר סְפָּהָה, זֶאמָס הַעֲנָגָן

איבער ריטשלאָן.
אי אַנדְרָעָן קְרִיּוֹן וְזִידָר וְזִוּזָט מֵעַן אַנְ
אוֹ רָאָס פְּאָלָעָן פָּן דִּי נְעַבְרוֹתָעָן אַיְן אַנְטִירְלִיכְבָּר
רְעוּלְפָאָטָן פָּן דִּי נְיעַ עֲקָאנָמִישָׁע אַהֲן סָאָצְיָאלָעָן
פְּעַרְהָלְטָנִישָׁעָן, אַזְן אַוְן רָאָס אַיְן אָפְשָׁר בְּלִזְן אַ
פְּעַרְדוֹתָונְגָּס-קְלָאָפָּעָן גַּעַנְעָן דָּעַם קְרִיּוֹס פָּן אַרְ
פְּעַרְבָּעָלְקָרְזָן. לְעַטְמָעָם הָאָטָן דִּי דָּאַקְטוּרִיסָט
קְאַמְבָּר אַיְן בְּעַרְלִין אַרְזִיסְנָעָטָרָאָגָעָן אַ בְּעַשְׁלוֹס וְעַזְ
גַּעַנְעָן עַרְלְוִיְּשָׁן אַבְּאָרְטָעָן. נִישְׁתָּה לְאָגָן אַיְן בְּעַרְ
לְזַן פְּאָגָרְקָוּמָעָן אַ קְאָגְנָרָעָם גַּעַוְרְמָעָט דָּרָר רֻעְנָן
לְאַמְעַנְאָצִיעַ, דַּה, בְּעַרְעַנְגָּזָן פָּן גַּעַבְרוֹטָעָם.
אַלְסָן גַּוְיְמָעְרְגִּינְקִיָּטָן פָּן קְאַמְעָט.
דִּי דָּאָגָעָן פְּרָאָגָעָן שְׂטָעַלְטָן וְזַךְ אַלְלָא נָאָר אַנְ
הַשְׁׂוֹרֶת פָּאָר אַיְן לְיִוְתָּחָרְגָּה, פָּגָעָה אַנְמָמָה וְזַהֲן יְלִיכָּמָ

אין פראנקנרייך אוין פאר רער זעלט-טמלחמא
געוווען דער קראאנקנער ארט די יירזה פון דרי געד
בורטס-דאַהָלען. דער פראָבלעム פָּן נצחאָן אוין פער
וְאנְדָרְלָעֵט גְּעוֹזָרָעָן אֲזִין אֶלְפְּרָאָנָעָן פָּן זַעַטְלְוִיָּף צַוְּהָ
שְׁעָן דַּיְ פְּרָאָנְצְּיוּישָׁע אֲזִין דִּיטְשָׁע מְטוּעָט
דער פְּרָאָבלָעָם הָאָבָעָן אַמְּה בְּעַרְעַנְטְּפָרָט
נִשְׁתַּחַן דַּיְ מְטוּעָט פָּן פְּרָאָנְקְרִיךְ, נָאָר דַּיְ מְטוּעָט
פָּן עַגְּלָאָגָן, שָׂאָטָלָאָגָן, אָזִין אַוְרָאָגָן. דַּיְ מְטוּעָט
פָּן גְּעוֹזָאָרָק אֲזִין סְאָזְרָאָנְגְּנִיכְסָקָא, פָּן אַזְּסָטְרָאָלִיעָ
אֲזִין גְּזַעְלָאָגָן, וְיַי אַזְּיךְ דַּיְ שְׂאָזְרָאָצָעָן מְטוּעָטָס פָּן
סְעַנְעַנְאָמְבִּיעָן אֲזִין קָאנָגָא, אָפְּבָר אַזְּיךְ נָאָכָן גְּחַזְׁן
הָאָטָס דַּיְ דְּרוֹגְיָן פְּרָאָנָעָן נִשְׁתַּחַן אַוְפְּנָגָהָעָרָטָט צִי וַיְיַזְּרָ
פְּרָעָנְדָרִים, מְהֻרָּרִים, נִשְׁתַּחַן וְהָאָטָס יַיְ אַבְּעָרָגָטָרָאָנָעָן
פָּן אַיְזָן בְּרָגָעָן הָחִזְן אַזְּיָּזָן חַזְּיָּזָן — קִיזְן רִישְׁתָּה
לְאָרָן.
אין פְּאָרָיו קִומָּט אַיְצָט פָּאָר דַּיְ עַקְמָפְּרָעָטָן
קָאנְפָּרָעָנָץ וְעַגְּנוֹן דַּיְ רִיטְשָׁע עַנְטְּשָׁרָגָנָגָן. אָז
סְבָּרָה, אֲזִין קָאנְפָּרָעָנָעָן. נִשְׁתַּחַן שְׁוֹן אָרְיָן אֲזִין
דַּרְעָר עַנְטְּשִׁירָעָנְגָרָעָר סְטָאָרָעָ, סְיָהָאָנְדָרָעָט וְיַרְבָּלָעָ
אָוָם וְאָסְפָּעָר 3 מִילְּאָאָרָטִים וְעַלְכָּעָיְ מְלָכָהָקְעָדָ
גְּנַעַן וְיַד גְּנַשְׁתָּא אַיְנָטִילָעָן. דַּיְ דְּרוֹגְיָן חַלְוקָה אַרְעָר וְיַי
מַעַן יוֹסֵט וְיַי אַזְּיָּזָן טְעַמְּשָׁעָן לְשָׁן רַעַפְּתָאָצָעָן
אֲזִין דַּרְעָר צְוִוְּיָתָר אַבְּן גְּנַעַן דַּרְעָר קָאנְפָּרָעָנָעָן.
דַּרְעָר עַרְשָׁצָעָר אֲזִין גְּעַוֹּונָן דַּיְ אַלְגָּעָמִינָּעָן צִיפָּעָר פָּן
עַנְטְּשָׁרָגָנָגָן.
אָזִיב מַעַן וְאָל אָפְּלוֹ אַנְגָּהָמָעָן דַּיְ רִיטְשָׁע
פְּאָרְשָׁלָאָגָן וְעַט אַזְּקָמָעָן אָוָן צָוְיָה בֵּין דַּרְיָי
הָרוֹזָה דִּיטְשָׁעָן וְעַלְעָן מְוֹשָׁא אַפְּצָאָהָלָעָן דַּיְ וְיַנְּגָר פָּן
וְיַרְעָר פְּאָטָעָטָס, וְאָמָן וְעַגְּנוֹן אַלְיָן אֲזִין אַיְזָן דַּרְעָר
גְּעוֹזָאָלְגָנְגָרָעָר מְעַרְהָהִים גְּעַוֹּונָן אַזְּמָשָׁוֹתָן שְׁוֹלִידָן.
אֲזִין רָאָשָׁעָלָט וְיַד פָּאָר דִּיטְשָׁלָאָגָן אֲזִין דַּרְעָר גָּאָבָר
צָעָר שָׁאָרְפָּקִיָּט דַּיְ פְּרָאָנָעָן פָּן קָומָעָנְגָרָעָן דְּרוֹזָהָן,
וְיַרְעָר צָאָהָל, גְּעוֹרָאָטָעָקִיָּט אֲזִין פְּרָאָקְטָוּזִיקִיָּט.
אֲזִין וְיַרְעָר פְּרָאָנְקְרִיךְ פָּאָר דַּרְעָר מְלָחָמָה אַזְּוֹן הָאָטָס
דִּיטְשָׁלָאָגָן נָאָר דַּרְעָר מְלָחָמָה דַּיְ בְּרָעָנְגָרָעָן פְּרָאָר
בְּלָעָם פָּן בְּעַפְּעַלְקָרְוּזָנְסְפָּאָלִיטִיק. דָאָגְעָדָן אַבְּעָר
דַּיְ בְּעַרְאָכְטָנוֹגָנָעָן אַפְּטָמָאָלָס אֲזִין אֶלְפְּרָאָנָעָן
רִוְּכָטָגָן.
יַעֲרָר וְיַיְסָם, אֲזִין זַלְעַטְמָעָן סְךְ-חַכְלָה הָאָבָעָן דַּיְ
וְגַעַר אֲזִין בְּעַוְגָּטָעָן וְיַד אַזְּקָעָנְלִיכְמָט: דַּיְ וְיַגְעָר
הָאָבָעָן, וְיַד מַעַן וְאָמָן עַמְּ, אַפְּגָעָהָלָמָעָן אֲזִין פִּירְוָס
נְחַזְׁן, אֲפְּבָר אַגְּשָׁיְלָעָר וְעוֹרָט דַּרְעָר אַגְּזָעָר פְּאָקָט
עַרְשָׁמָן, וְעַזְּ מַעַן פְּעַרְגְּלִיכְטָס דַּרְעָר וְאוֹזָקָס פָּן דַּרְעָר
בְּעַפְּעַלְקָרְוּזָנְסְפָּאָלִיטִיק. דָאָגְעָדָן אַבְּעָר
דַּרְעָר 1927: אֲזִין דִּיטְשָׁלָאָגָן 18,4,18,2 אַזְּיָּזָן.
אַמְּתָה, פְּרָאָנְקְרִיךְ 1000 אַיְגָזָזָיָן. אַמְּתָה,
דִּיטְשָׁלָאָגָן הָאָטָס נָאָר אַנְיָאָבָרְוָאָגָן אַיְבָרְ פְּרָאָנְקְרִיךְ
רַיְיךְ רַזְכָּרָעָם, וְאָמָס דַּיְ שְׂאָרְבָּלְקִיכְסָ אֲזִין דַּרְאָטָמָע
אֲזִין קְלָעַנְעָרָעָ: 12 אַזְּיךְ 1000, בַּעַת אֲזִין פְּרָאָנְקְרִיךְ
אַזְּיךְ 16,6 אַזְּיךְ 1000, אֲפְּבָר צְוִישָׁעָן דַּרְעָר בְּעַוְגָּינְגָן.
פָּן דַּיְ גְּעַבְּרָטְסְצִיְּפָרָעָן בֵּין דַּיְ שְׂטָעְבָּלְקִיכְסָ אֲזִין
מְאַסְּעָדְעָרְשָׁנְגָגָן.

דרער פאשיסטער-פיהרער האט זיך מיט זיין
ערקלע-ונגנון געווענרט דזוקא זיך דער אַרְמִינָר ייז
דיישער בעפעלקיירונג, פון דער זוּרִישָׁעָר מאָסָע,
פון אַ פֿערטעל טיליאָן מענטשען, וועלכע זואַיגען אַז
אַ-טּוֹן, 9-טּוֹן אַז 20-טּוֹן דיסטריקט.
דרער פאשיסטער-פיהרער זוּאנָס אַז זַיִן אַ-
טּוֹקָעָל אַז "נוּיעָס ווּינָעָר וּשְׂוֹרְנָאָלָה" אוֹ דֵי זַיִן
האָבעָן המכיר געלעבעט אַז זַיִן זַיִן אַז גַּדְעָן,
זוֹ, מְוִילָה, אַגְּנָאַנְטִיסְמָיטָם כּוֹ נִישָׁת וּזַיִן אַז
בְּעַדְעָוָונָט אַז זוּרִישָׁעָר הַסְּטָאָרָעָ. צְוִירָק מִיט
הַזְּנָדָרָת יַאֲהָר צְוִירָק וּרְצָעָהָלָט דֵי זוּרִישָׁעָר גַּעַגְעָל
שִׁיכְטָעָן וּעְנָעָן אַז זַיִן אַז חָרָר עַרְדְּבָעָרְגָּלְעָגָר
פְּעַרְבָּרָעָט גַּעַוְאָרָעָן אַזְוִינָן שִׁיטְעָרְהָוִיְעָן דֶּרְיָי הַגָּנָּה
דָּרָעָן, יַוְרָעָן, אַזְוִינָן יַוְרָעְנְפְּלָאָז אַז זַיִן, אַז הַזָּוִינָן
זהָא וּסְמָעָנִים זַיִן אַיִּטָּמָט אַ פִּינְגָּר וּזְיַדְעָלָעָר,
קָאָנוּ מַעַן לְעוֹשָׂעָן צְוָעָלְגָּאנָן זַיִן דָּרָעָן וְאַנְדָּרָעָן אַנְטָיָאָר
זְעָרָנָעָם טָחָאָול אַז דָּרָעָן לְאַטְיִינְשָׁעָר שְׁפָאָהָן, אַז
איַן דָּרָעָן יַאֲהָר 1420 תְּעָנָן דָּא אַוִּיחָד רָעָם יַוְרָעָן
פְּלָאָז אַזְוִינָקְוִילָעָם גַּעַוְאָרָעָן פִּינְגָּהָוָרָעָט יַוְרָעָן,
זַיִן אַזְוִינָן כּוֹן מַעַן זַיִן עָנָעָן נִישָׁת אַמְּעָר גַּעַגְעָל
זַיִן קִיִּין נְרוּסָעָר גַּעַגְעָל פָּאָר יַוְרָעָן.
הַדָּרָעָר פאשיסטער-פיהרער שְׁרִיבָּט וּוּיטָר אַז
דָּעָם אַרְמִינָקָעָל, אַז דֵי פָאַשִּׁיסְטִישָׁעָ אַרְגָּנָאַנְטִיצָעָ
בְּעַשְׁתָּעָם אַיִּטָּמָט פִּזְנָה אַלְלָבָעָ אַנְטִיסְמָיטָעָן, דָּאָס
חַיִּיסְט זַיִן זְעָנָעָן אַנְטִיסְמָיטָעָן פָּאָר אַזְיָן טִילְיָה יַוְרָעָן,
יַעֲגָעָם סִילְיָה יַוְרָעָן, וּלְכָעָר אַזְוָעָטָאנָעָן זַיִן דֵי
סָאַצְּיָאָלְדָרָעָמָאָקָרָאָטָעָן, אַזְיָיָה וּאַבְּעָרָר דָּרָעְנָעָר
"טְיַיְלָה" יַוְרָעָן בְּעַשְׁתָּעָהָט פָּוֹן דָּרָעָר נְאַנְצָעָר בעפעלקייד
רוֹזָגָן מִיטָּן אַזְוִינָגָהָם פָּוֹן אַ קְלִין הַיְּפָעָלָעָ קָאָפְּטִיאָ
לִיסְטָעָן אַדְרָעָר צִיְּזִיסְטָעָן. קָוָטָמָט אַוִּים, אַז דֵי פָאָר
שִׁיסְטָעָן זְעָנָעָן טָאָקָעָן גַּעַנְגָּעָן אַנְטִיסְמָיטָעָן אַזְוָעָט
קִיִּין האַלְבָעָן.
אַבְּעָר דֵי אַמְּהָיָעָ נְעַרְכָּתָעָן קָוָטָט עַרְשָׁת אַיִּטָּמָט
"זַיִן דֵי יַוְרָעָן וְאַלְטָעָן זַיִן אַפְּנָעָוָנָט פָּוֹן דֵי
סָאַצְּיָאָלְיסְטָעָן, וְאַלְטָעָן מִיר, דֵי פָאַשִּׁיסְטָעָן, זַיִן אַפְּנָ
גַּעַנְגָּאנָט פָּוֹן אַנְטִיסְמָיטָים אַזְיָן יַרְדְּנָעָרְפָּאָלְגָּוָגָּז
גַּעַנְגָּאנָט אַגְּנוּעָר קָאָמָט אַזְיָיָה נִישָׁת גַּעַנְגָּאנָט דֵי יַוְרָעָן
בָּאָרָן גַּעַנְגָּאנָט דֵי סָאַצְּיָאָלְדָרָעָמָאָקָרָאָטָעָן; וּעֲמָעָם פִּיהָ

דער עס זענען זיילען.
אַבער ד פֿאַשִׁיסְטָן גַּעֲתָה עַס נִישְׁתָּאֹזֵן
דער הנֶּהֶרְ, וַיַּאֲזֵן דָּיו קְנִירְלָעֵךְ. וַעֲנָעָן דָּעַם שְׂטִיבָּה
פְּצַחְלָל גַּעֲתָה עַס זַיְן! וַעֲנָעָן דָּעַם פְּעַרְטָעֵל מְלִיאָה
זְוִירְשָׁע שְׂטִיבָּן! וְאַרְים דָּיו וַיַּעֲנֵר יְזָרְעָן נִבְעָן אַפְּ
זְוִירְשָׁע שְׂטִיבָּן פָּאָר דָּיו סְאַצְּיָאלְ-דָּעַמְאַקְרָאַטָּעָן. מִיכְּ
דָּיו דָּאוּנָע וַיַּרְשְׁע שְׂטִיבָּן וְעָרָעָן גַּעֲוָהָלָט אַגְּרוּסְטָן
פָּאָהָל סְאַצְּיָאלְ-לִיטְשָׁע דָּעַפְּטוּרָטָע אָזֵן עַס זְוּרָמָן
אַזְוֵי אַרְזָם פְּעַרְשָׁתָאָרְקָט דָּיו סְאַצְּיָאלְ-דָּעַמְאַקְרָאַטָּעָן פְּעַסְטָן
מְאַכְּט אָז זְיַעַן. עַס אַז וְעוֹה אַינְטָרָעָסָאנְט דָּיו סְאַצְּיָאלְ
זְוִישְׁטָלָעָן אָז מִיכְּ דָּיו זְוִירְשָׁע שְׂטִיבָּן קְרִיגָּשׁן קְסָאָה
צְיָאלְ-דָּעַמְאַקְרָאַטָּע דָּיו מְאַיְאָרָטָע אָז דָּעַרְמִין
אַזְזֵי דָּיו מְאַכְּט אָז דָּער וַיַּעֲנֵר שְׂטָאַטְפְּעַרְזָוְאַלְזָגְגָן
דָּיו וַיַּעֲנֵר פֿאַשִׁיסְטָן בְּילְדָעָן נִשְׁתָּאָזֵן בְּעֵוֹן
דָּעַרְעָן פְּאַרְטָי, נָאָר וַעֲנָעָן צְוָאָפְּנוּעָצָט פָּונְ דָּיו אַנְגָּ
סְיַסְּבִּיטְשָׁע „הַאֲקָעָנְקִירִילְעָרָ“, רַעֲאַקְצִיאָנְגָעָר
„פְּרָאַנְטְּקִעְמְפָעָרָ“, קְרִיסְטָלִיךְ כְּאַצְּיָאלָעָרָ“, גְּנוּרָאָס
דִּיטְשָׁעָא אָז אַנְדָּרָעָן קְלָעָנְדָעָא אָז גְּדָעָסְעָרָעָן
סְיַסְּבִּיטְשָׁע פְּאַרְטִיעָעָן, וְעַלְכָעָ פִּיהָרָעָן אָקָמָה גַּעַן
גַּעַן סְאַצְּיָאלְ-לִיסְטָן אָז יְזָרָעָן.

Dr. med. J. KABAN
יגנערע-קראנקה ייטפּון ספאזיאָל פֶּגְרַה העורך
צְרוֹילְגַּעַלְמַעַרְתָּה
RADWAŃSKA 2-1
געטט אָן פּוֹן 5 בֵּין 7 אַין אַזּוּנד.

Dr. med. H. Lubicz

מִתְפָּרֶת אֶחָד

טימות דער געפֿאָצֶר פֿון טַוּזֶט.
מלוחמה איז נישט נאָר געגען אונגעערע נְעֵז
ואָונְהִיחְתְּעַן אָזָן אָגְנִיעָרָע, גַּעֲפִיטְלָעָן. קְרִינְג אַיז רִיז
רעַסְטָעָן סְכָנָה פָּאָר אַלְעָ אָגְנִיעָרָע אַינְטָרָעָסְעָן,
אוֹזָן וּזְעֵן אַזְמָחָה זָאָל נִשְׁטָם אַוְסְפָּרָעָכָן וְעַד
עַנְעַן מִיר אַיְהָר עַרְשָׁעָרָעָן קְרָבָן. עַס וּוְעַרְתָּט פֻּעָּר
שְׂאָרָקְטָן דָּאָס גַּעֲפִילָהָל פֿון האָס אַזְן פַּעֲרָאָכְטָן —
חוֹזְבִּיטְבָּט מְעֵן אַז טִיפָּעָה האָסְעָן אַזְן פַּעֲרָעָכְטִיבָּן זְזִיד
דְּרוּן. דָּעַר יְהָמָן וּוְהָטָהָר חָרָא אַיזְגָּעָנָה, דָּעַר הַיְמִינְדָּשָׁעָר — אַזְן וּזְאָס הַילְמָגָנָר דָּהָי אַדְרָיוּתָה "חֹרָא"!
אלְלוּ דַּיְגְּזִינְגָּעָר פַּעֲרָלָאָטָם בְּעֵזָה וְדָזְזִינְגָּה אַהֲם.

ענוגת... מלוחמות וענוג קענען אונזן, מזען מיר זיין
קענען פלחמות... איז אויב די זורייש געוועלשאפט פאר וועלט-
פערירען ווועט קאנגען עפֿס טוֹן אונז איזיפטן, וועט עס
וויז באמה זורייש פארם פון וועלט-פאלאיטיק. אבער
וועלט-פאלאיטיק בו איזיך און איזה ידרישער פארם
געעהרט ווערעו און אונאלוואעלטיליכען מאשטאטב.
די זורייש געוועלשאפט פאר פרערן מא ווערעו אונז
אלוואעלטיליכע זורייש אונאנטאטיע.

דערפֿאַר זענען זונדען

מלחמה הארץ גששנין יונדער פון ש. ניגער

פָּנָים ש. נַיְגָלֶר

כִּי בְּמַדָּרְבֵּשׁ (סְחִיצָע) אֲמֻרִיקָאנָע

כִּירְבָּם דָּאָרְטַנְגֶּזֶס (סְכִינֵעַ) אַמּוֹרִיקָןָאָרָה לְאָלָא קְוִיְּפְּמָאוֹן

— שׁוֹגָנָר ! אחר־זְמִינָה שׁוֹן בְּעֵזֶר־פַּטְּשָׁן —
נְיֻם־סְדוּר — הָאָת אַיִלְמָל רִי שְׁנוֹר אֲזָן
גַּעַטְוֹן פְּרַבְּיָגָנָה עֲגָדָה. אַבָּעָר שְׁרַהְדְּפִינָה הָאָת אַיְקָה
אַחֲר נַגְּרָא אֲזָקָרָה גַּעַטְוֹן אֲזָמְטְלִירִינָה בְּלִיכָּאָן
יַיד נַגְּנָן הַזָּר אַפְּנָעָרוֹפָן :
— גַּעַוְונָן אֲזָאָר אָוּנְבְּלִיבָּעָן אֲזָאָר ...
אֲזָן אַיְבְּרַלְעַטְעַרְנָגָר מִיט אַיְהָרָע דְּרַאְרָע פִּינָּר
גַּעַר אֲזָלְטָעָל נַגְּרָא אֲזָלְטָעָל דְּרַחְוָנָט יַיְדָאָל
טוֹ שְׁרַהְדְּפִינָה, דְּאַזְוָנָט ...
אֲזָן וְזָםָם־מַהָּר וְזָיְדָעָטָן, אַלְעָזָמָהָר וְזָ

Sport zimowy to uciecha

Młodzi i starzy zasilają swoje zdrowie pogodnym i czystym powietrzem zimowem, a piękne, barwne i ciepłe ubiory wewnętrzne chronią ich od zazębienia. Te miękkie i delikatne materię wymagają specjalnie troskliwego obchodzenia się z nimi, aby nie zniszczyć się za przedko. Czyścić je poleca się tylko czystem lagodnym mydlem „Kollontay”. Znak ochronny „pralka”, który należy postrągać w płatki i rozpuścić w lejnej wodzie. Taki roczyn mydlany usuwa szybko wszelki brud bez ujemnego wpływu na kolor, a tkanina pozostaje miękka i nie kurczy się. Używać mydła „Kollontay” jest zawsze korzystniej niż jakieś mieszanki sody, bo co nie szkodzi skórze ludzkiej, to i weleń szkodzić nie może.

Mydło **KOLLONTAY**

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927 r.
Zastępca: S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

Łatuchniucz! פון דאכטוריון
פונצ'יאל-סטען
און דענמיסטיישער קאפענעם.
בושועניעו 11, טולעפָן 37-63
פֿעַן פֿון 9 פרה בייז 7 אַוּונֶן.

דִּיד אַפְּיךָ נָהָה, הַלְּלוֹה אַוְּגָן קָרְ.

דִּיד סְפָּרְשְׁנָפֶר קָרְדָּךְ-קָרְטָנָה.

דִּיד שִׁימָפָּאָן אַינְגָּרְלָבָּץ קָרְטָנָה.

דִּיד צְבִּיטְמָשׁ הַוִּוְּסָה אֲןְ בְּקָלְפְּטָךְ-קָרְ.

דִּיד שְׁמִינְגָּלְדָּר נְוָרָהוּן אֲןְ בְּסָטְמוּנָה.

דִּיד גְּלָדְבָּלְגָּת אַוְּגָן-קָרְטָנָה.

דִּיד וַיִּים כִּיוֹנִישָׁע קָרְטָנָה.

דִּיד בְּעַרְגָּפָאָן פְּרָיוּן אֲןְ בְּבָרוּת-תִּילָּה.

בִּידְרָאָט-טָרָאָפָּע, שָׁפָּרָאָךְ-שָׁפָּרָגָן-עַזְּנָה, אֲןְ שְׁפָּרָגָן-עַזְּנָה.

אַיְמָנוֹן-שָׁפָּרָגָן, טָפָּשָׁעָן, עַדְעָרָטָעָן, אֲוּחָרָטָעָן.

שְׁפָּרָגָן-חַזְּוָעָן אֲןְ שְׁפָּרָגָן, אֲוּחָרָטָעָן.

אַיְמָנוֹן-שָׁפָּרָגָן, לְעֵזָרָן, אֲוּחָרָטָעָן.

בִּידְרָאָט-עַזְּנָה, אֲוּחָרָטָעָן.

אַיְמָנוֹן-עַזְּנָה, אֲוּחָרָטָעָן.

הײַנט אוֹ פָּאלְגַּעְנְּדָע טָעַג! ■■■■■
DAEM UND DEUTSCHER FILM-MUSIKVERLAG FÜR DEUTSCH-UNIVERSAL
UNITED ARTISTS

דאַס פרעכטיגסטע לִיבָּס-פֶּאָרֶל

VILMA BANKY I RONALD COLMAN

איַן דער פָּאַצְּינְּרָעְנְּדָר עֲרָתִישָׁע דָּרָאָמָּע . . .

נַעֲמָשׂוּר פְּרָאָנְּרָאָמָּע

רָוּדוֹלְפֵּה וָלֶנטִינוֹ

איַן דִּי הַוִּיפְּטָרְקָלְפָּן:

פָּרָעְכִּיגְבָּעְ קָאמְפְּדָיְעָן 10 גְּרוּסְעָם:

מֵרַי אַסְטוֹר. לֹוִיָּסְוָהִים I וְוִילְיאָם בּוֹיְד

בְּקָאָהָן פָּן בַּילְד, בְּרוֹלָאָק פָּן דָּרָר וְאַלְבָּאָ

בְּקָאָהָן פָּן בַּילְד, בְּרוֹלָאָק פָּן מִשְׁתַּדְרָבָּן פְּלִישָׁה

פְּרָעְכִּיגְבָּעְ קָאמְפְּדָיְעָן פְּלִירְטָשָׁרָע, פְּלִילְמָן

טַעַמְבָּרְמָעָן אָן חָן אַין גְּלָעְנְּדָעָן פְּלִימָן

פְּרָאַבְּרִישָׁע אַודְּאַנְטְּרָעָן פְּרָאַכְּפְּלָעָן!

הַיְּנִשְׁתָּפְּרָעָן פְּרָעְמִיעָרָע!

CHARLES ROGERS צָלֵס אַיְהָר פָּאַרְטָנְסָר שְׁפִילְטָן

דָּרָר הַעַלְד פָּן "פְּלִיגְלָעָן"

אַגְּהָזֵב 4.30 נַמְּ. שַׁבְּתָה, וּמְתָאָג, יְוָתָאָג, פָּנָן 12 בִּיטָּאָג.

הַיְּנִשְׁתָּפְּרָעָן פְּרָעְמִיעָרָע!

הַיְּנִשְׁתָּפְּרָעָן פְּרָעְמִיעָר